

EUGENIJE

LIST UČENIKA GIMNAZIJE EUGENA KUMIČIĆA OPATIJA • ŠK. GOD. 2020. / 2021.

BROJ 22

TEMA BROJA:
Život s pandemijom

IMPRESUM

LIST UČENIKA GIMNAZIJE EUGENA KUMIČIĆA OPATIJA

Broj 22, Opatija, lipanj 2021.

Tema broja: Život s pandemijom

Glavna urednica: Rafaela Čargonja

Grafički urednik: Matija Rubinić (Prirodoslovna i grafička škola Rijeka)

Školski novinari: Hana Albaneže, Noa Babić, Linda Barać, Enia Benković, Matea Blažević, Rafaela Čargonja, Lara Čvorak, Roberta Nikić Čakar, Leona Shalevska, Dorotea Šošo,

Fotografije: Ivana Černeha, privatne fotografije učenika, internet

Lektura: Tea Dedić, prof., Kristina Staničić, prof.

Mentorica: Kristina Staničić, prof.

Naslovnica: Ivana Černeha

Tisak: Prirodoslovna i grafička škola Rijeka

Za izdavača: Oliver Kvasina, prof.

Izdavač: Gimnazija Eugena Kumičića Opatija

Drage Gervaisa 2, 51410 Opatija

Tel.: 051/ 271-966

e-mail: gek.opatija@gimnazija-ekumicicaopatija.h

web: <http://gek.opatija.skole.t-com.hr>

Uvodna riječ

U novom, 22. broju *Eugenija* već po običaju nudimo različite i, vjerujemo, zanimljive sadržaje.

Iza nas je još jedna, u mnogome drugačija školska godina. Ipak, naši su učenici dali sve od sebe da, unatoč svemu što se događalo, postignu uspjehe na svoje i na zadovoljstvo i ponos svih nas u opatijskog gimnaziji. Postigli su zavidne rezultate na natjecanjima iz različitih područja, literarno su se izražavali te još jednom pokazali i dokazali da se učenje i trud uvijek isplate. Donosimo vam razgovor s profesorom Vučemilovićem koji odlazi u mirovinu i čijih je čak 30 učenika završilo studij engleskog jezika i povijesti umjetnosti. Također, razgovarali smo s ravnateljem na kraju njegovog prvog, a možda i posljednjeg mandata te zavirili u ured naše tajnice i računovotkinje. U Temi broja nastojali smo dozirati tekstove o onome što je već više od godinu dana dio naše svakodnevnice i o čemu neprekidno slušamo i čitamo u različitim medijima. Navedeno, kao i još mnogo aktualnih i zanimljivih tekstova i tema čeka vas u novom broju našeg školskog lista. Uživajte!

Rafaela Čargonja

SADRŽAJ

4 – 13 **IZ ŽIVOTA ŠKOLE**

Razgovor s računovotkinjom i tajnicom škole

Intervju s maturanticom Angelom Basan

Blic intervju s ravnateljem

Događanja

Odlazak prof. Vučemilovića u mirovinu

Online nastava

Ups!

14 – 17 **NAŠ SU PONOS**

Europa u školi

Portret sportašice

Uspjesi naših učenika

18 – 21 **TEMA BROJA**

O mentalnom zdravlju

Pandemije u povijesti

GEKO-EKO dezinficijens

Liječenje riječima

O pandemiji i ljudskim pravima

22 – 23 **AKTUALNO**

Godina čitanja

Prema Petrinji uz zvuk sirena

24 – 27 **PUTOVANJA**

Putem Triglava

Putovanje u Keniju

28 – 29 **LITERARNI KUTAK**

31 – 32 **U VIRTUALNOM OKRUŽENJU**

Dokumentarac „Fake famous“

Happy slapping

ŠKOLU NE ČINE SAMO UČENICI I NASTAVNICI...

Zavirili smo u ured naše tajnice Vesne i računovotkinje Sanje, a kada smo već zavirili, odmah smo napravili i razgovore s njima. Ukratko vam predstavljamo uvijek ljubazne i nasmijane administrativne snage naše škole.

RAČUNOVOTKINJA SANJA BROZOVIĆ

Razgovarala: Matea Blažević

Predstavite nam se u nekoliko rečenica.

Zovem se Sanja Brozović, supruga sam i majka dvojice sinova. Jedan ima 11, a drugi 18 godina. Završila sam Ekonomski fakultet u Rijeci, studijski program Poslovna ekonomija, smjer Financije i bankarstvo i stekla kvalifikaciju magistra ekonomije.

U Lovran, u kojem živim i danas, doselila sam davne 1992. godine – privremeno. Privremeno je, na kraju, postalo trajno.

Koliko dugo radite u ovoj školi?

U Gimnaziji Eugena Kumičića Opatija radim već 8 godina.

Da možete promijeniti jednu stvar u našoj školi, što bi to bilo?

Voljela bih da naša škola u budućnosti dobije svoju zgradu. Time bi se podigao standard učenika i zaposlenika škole.

Sviđa li Vam se Vaše radno mjesto ili biste ga promijenili?

Jako volim svoje radno mjesto i posao koji obavljam. Promijenila bih ga u trenutku kada bi mi se ponudila mogućnost promaknuća.

Što Vas svakodnevno usređuje na Vašem radnom mjestu?

Uz posao koji s radošću obavljam, najviše me veseli susret s kolegama uz šalicu ugodnog razgovora.

TAJNICA VESNA NEGRIĆ

Razgovarala: Lara Čvorak

Predstavite nam se u nekoliko rečenica.

Zovem se Vesna Negrić. Po zanimanju sam diplomirana ekonomistica, a prethodno sam završila srednju školu pedagoškog smjera tzv. Šuvarovku za zanimanje suradnik u razrednoj nastavi. Hobi mi je vrtlarjenje i boravak u prirodi, a volim gledati filmove, dobre predstave i ići na koncerte uglavnom dobre rock, blues i jazz glazbe.

Koliko dugo radite u ovoj školi?

U Gimnaziji sam se zaposlila posve slučajno. Naime, po pozivu tadašnjeg ravnatelja Hotelijersko – turističke škole Opatija počela sam 1997. godine raditi zamjenjujući odsutnu kolegicu koja je imala dio satnice u Gimnaziji. U Hotelijersko – turističkoj školi sam predavala ekonomsku grupu predmeta (Statistika, Osnove turizma i još neke stručne predmete), a u Gimnaziji Politiku i gospodarstvo u 4. razredu. U međuvremenu sam završila dopunsko pedagoško – psihološko obrazovanje te položila stručni ispit za nastavnika ekonomske grupe predmeta. Na mjestu tajnice naše Gimnazije počela sam raditi 2003. godine kada je tadašnja tajnica gđa Anica Lupić otišla u mirovinu.

Biste li opet voljeli raditi u nastavi?

Jako sam voljela raditi u nastavi pogotovo u Gimnaziji predavati predmet Politika i gospodarstvo. Naši maturanti su voljeli taj predmet koji zapravo doprinosi općoj kulturi pojedinca jer učenicima daje osnove iz političke i ekonomske pismenosti. Osim toga sve

je politika oko nas i zaista vrijedi izreka da se politika bavi nama bez obzira bavimo li se mi njome. Vrlo rado bih se vratila u nastavu jer volim raditi s mladim ljudima, čuti što i kako razmišljaju i motivirati ih da se što više uključe u zajednicu i daju svoj doprinos razvoju društva općenito.

Možete li s nama podijeliti neko iskustvo /sjećanje s Vašim učenicima koje će Vam zauvijek ostati u pamćenju?

Rado se sjetim generacije maturanata koju sam zajedno s profesorom Mladenom Pantarom vodila u posjet Hrvatskom saboru. Putovali smo vlakom do Zagreba i ujedno pripremali pitanja za tadašnje saborske zastupnike. Učenici su bili jako uzbuđeni i šalili se koga od zastupnika bi željeli vidjeti, s kime se upoznati i koja škakljiva pitanja postaviti. Bitno je naglasiti da je u to vrijeme Hrvatska bila mlada država i imala je jake političke figure u Saboru koji danas imaju značajno mjesto u modernoj hrvatskoj povijesti. Tadašnji maturant Domagoj Tramontana ushićeno nam je rekao da je u saborskom toaletu sreo i rukovao se s tada poznatim pravašem Antom Đapićem što je izazvalo urnebesni smijeh. Također se s veseljem sjetim kada smo tadašnja profesorica geografije Paola Grozić i ja bile mentorice tročlanom timu naše škole na natjecanju „EU kviz“. Naš tim je dospio na državnu razinu natjecanja te smo išli u Zagreb gdje je kviz održan po principu najbrži prst, a kviz je vodio jedan poznati televizijski voditelj. Bilo je veselo i u razredu

kada su učenici držali političke govore glumeći poznate ličnosti. Učenice kojima sam tada predavala, a danas su naše profesorice su Sintija Tropper Trinajstić, Sara Meszaros, Kristina Staničić i naša psihologinja Sanja Bradić. Moram napomenuti da su već tada bile izvrsne učenice koje puno obećavaju.

Da možete opisati našu gimnaziju u tri riječi koje bi to riječi bile?

Naša Gimnazija te mala, topla i uspješna škola.

INTERVJU S UČENICOM ANGELOM BASAN

Razgovarala: Leona Shalevska

Za početak, reci nam nešto o sebi. Koji su tvoji hobiji? Što voliš raditi u slobodno vrijeme? Treniraš li nešto?

Inače ne volim pričati o sebi. Rođena sam i živim u Lovranu gdje sam pohađala i osnovnu školu. Već duže vrijeme bavim se ribolovom. U slobodno vrijeme, uz ribolov, volim i crtati i pisati.

Koliko ti znači likovno izražavanje, kakvu ulogu ima u tvom svakodnevnom životu?

Likovni izričaj mi znači puno, to je način na koji najbolje izražavam što mi slim ili osjećam. Kako neki kažu, slika govori tisuću riječi.

Naša maturantica Angela itekako je doprinijela životu Škole. Njezini likovni i literarni ostvaraji krasili su školske panoje i vitrine, objavljeni su na stranicama školskog lista, a sudjelovali su i na natjecanjima i smotrama. Sudjelujući u različitim projektima škole i manifestacijama na razini Grada Opatije dala je svoj obol u promociji naše gimnazije. Nama je to bilo dovoljno da je prije početka državne mature upitamo nešto...

Možeš li nam otkriti tko je i kada prepoznao tvoj talent?

Počela sam crtati još u osnovnoj školi. Moja bivša razrednica, ujedno i profesorica likovne umjetnosti, Senka Strgar Svoboda neke od mojih radova slala je na natječeaje i tako sam se počela više truditi oko svojih crteža.

Upoznati smo s činjenicom da si sudjelovala na mnogim likovnim natjecanjima. Koja su to natjecanja i kakva su tvoja iskustva?

Najčešće sam sudjelovala na natjecanju „Europa u školi“ i na smotrama koje su održavale druge škole. Znalo je biti zanimljivo, upoznala sam puno drugih učenika s kojima dijelim istu ljubav prema crtanju.

Malo tko zna da se baviš i pisanjem poezije. Što tebi znači poezija?

Poeziju sam počela pisati iz dosade. Iako više volim crtanje, i poezija je dobar način za izražavanje svojih misli, osjećaja i pogleda na svijet.

Tko je prvi uočio tvoj talent za pisanje i kada se to dogodilo?

Negdje oko svoje 11 godine počela sam pisati kratke pjesmice. Moja profesorica hrvatskog Ingrid Baljak prepoznala je u nekim mojim radovima smisao za pisani izričaj negdje u 7. razredu. Tada sam počela sudjelovati i na natjecanjima.

Što te, ili tko, najviše inspirira? O čemu voliš

pisati?

Inspiraciju nalazim u ljudima oko sebe. Najviše mojih pjesama posvećeno je osobama iz mog života. Zato baš toliko i ne volim svoje pjesme pokazivati drugima, jer rijetko tko bi ih razumio.

Mnogima je neobično što se baviš ribolovom. Kako si se odlučila za taj sport? Tko je potaknuo tvoju ljubav i strast prema ribolovu? Ideš li na natjecanja? Kako to izgleda?

Ribolovom se bavim već 9 godina. Zainteresirala sam se kao mala jer bih svaki dan znala vidjeti drugu djecu kako love na lovranskom mulu. Moju ljubav je potaknuo i moj djed s kojim sam često išla na barku i lovila ribu. Na natjecanja sam počela ići prije 8 godina. Jako je zabavno, ali i opuštajuće. Imate 5 sati tijekom kojih vam nitko ne smeta, sami ste sa svojim štapom i morem. Poslije čekamo vaganje i to je vrijeme kad se svi družimo. Zahvaljujući ribolovu, upoznala sam mnogo novih prijatelja diljem hrvatske obale. Jako mi je drago što sam se odlučila za ovaj sport.

S obzirom da je tvoje srednjoškolsko obrazovanje završeno, kakvu su ti planovi? Što želiš studirati?

Da, napokon sam dočekala i završetak srednje škole. Moram priznati, jako brzo su prošle te 4 godine. Nisam još potpuno sigurna, ali htjela bih studirati nešto povezano s morem. Malo je čudno da se djevojka toliko zanima

za more i neke djelatnosti koje su vezane upravo uz more, ali mene to ne sprečava.

Gdje se vidiš za, recimo, 7 godina?

Nisam baš toliko unaprijed razmišljala. Trenutno mi je cilj položiti ispite državne mature sa što boljim ocjenama, upisati i završiti željeni fakultet i, nadam se, naći posao u toj struci. A što će poslije svega toga biti, vidjet ćemo.

Što bi, da možeš, rekla maloj Angeli? Koji bi joj savjet dala?

Rekla bih joj, ako je moguće, da ne odraste. Vjerojatno bih joj savjetovala da se spremi na ovaj teški život odraslih. I da, usprkos svemu što joj se nađe na putu, ne odustaje od svojih ciljeva jer su oni, uz uloženi trud, itekako dostižni.

BLIC INTERVJU S RAVNATELJEM

RAZGOVARALA: Anja Kovač

Profesoru Oliveru Kvasini ističe prvi ravnateljski mandat u našoj školi. Posjetili smo ga u njegovom uredu i postavili mu nekoliko pitanja vezanih uz posao, ali i neka koja se ne tiču njegova profesionalna života.

Na skali od 1 do 10 koliko ste zadovoljni svime što ste napravili tijekom svog prvog ravnateljskog mandata?

7

Što biste izdvojili kao svoj najbolji potez iz ravnateljske fotelje?

Kao svoj najbolji potez iz ravnateljske fotelje izdvojio bih opremanje informatičkog kabineta s računalima i uvođenje novih kurikula izbornih i fakultativnih predmeta te provođenje prvog Erasmus+ projekta u našoj školi.

Koji je bio najveći izazov pred kojim ste se kao ravnatelj našli, a koji je bio Vaš najveći strah?

Najveći izazov pred kojim sam se našao kao ravnatelj bio je uskladiti želje i mogućnosti učenika, nastavnika i roditelja. Najveći strah nije postojao jer sve je to život.

Nastavnički ili ravnateljski posao?

Kada bih morao birati, odabrao bih nastavnički posao jer jako volim komunikaciju s učenicima, a ne volim birokraciju.

Osvrnite se, ali kratko, na specifično razdoblje štrajka i epidemije, tj. pandemije.

Volio bih da se to razdoblje nikada nije dogodilo. Nažalost, zbog oba dva događaja smo izgubili jako puno i nadam se da smo u pandemiji uspjeli koliko-toliko olakšati našim učenicima nastavu.

Postoji li neki izazov tijekom Vašeg mandata kojem niste uspjeli naći rješenje?

Nisam uspio u potpunosti renovirati našu školu, ali iskreno se nadam da će se to u budućnosti riješiti.

Odmaknimo se malo od Vašeg posla... Koja je najkorisnija knjiga koju ste pročitali?

Najkorisnija knjiga koju sam pročitao

bila je "Zločin i kazna".

Koja je prva lokacija na koju namjeravate otputovati nakon pandemije?

Prva lokacija na koju namjeravam otputovati je Firenca.

Cijepljenje, da ili ne?

Da.

Neostvorena želja?

Jedna od mojih neostvarenih želja su putovanja u neke od prekomorskih zemlja, posebice Vijetnam i Peru.

I za kraj... Hoćete li se opet kandidirati za ravnatelja?

O tome ću još razmisliti.

DOGAĐANJA

Za početak ove burne, duge i pomalo komplicirane školske godine na našoj školskoj stranici objavljena je prva vijest naslova „Upute o organizaciji nastave u vrijeme pandemije“. Očekivali smo da će sve naše uobičajene školske aktivnosti zasigurno biti otkazane. No zahvaljujući entuzijazmu, volji i spremnosti naših profesorica i profesora uspjeli smo realizirati barem djelić našeg uobičajenog školskog života.

ODABRALA I PRIREDILA: *Rafaela Čargonja*

Dani Erasmosa

Naša je škola 15. i 16. listopada obilježila *Dane Erasmosa* na kojima je predstavila i svoj Erasmus+ projekt *Open it!* u kojem sudjeluje o 1. rujna 2018. sa školama partnerima iz Slovenskih Konjica i čeških Hranica. Učenici prvih razreda tom su prilikom podijeljeni u timove te su se okušali u igrama koje su pripremili učenici viših razreda pod mentorstvom koordinatorice projekta profesorice **Sintije Tropper Trinajstić**. U realizaciji *Escape Parka* i ovaj put su pomogli djelatnici *Gradske knjižnice i čitaonice „Viktor Car Emin“ Opatija*. U petak, 16. listopada održan je Zoom meeting s partnerima u projektu na kojem su sudjelovale **prof. Tropper Trinajstić** i maturantica 4.a razreda **Ana Vucić** te na kojem su u ugodnom razgovoru razmijenjene informacije o aktivnostima provedenima u sklopu *Dane Erasmosa* te dogovorene daljnje aktivnosti.

Dan škole

Naša škola 22. travnja u virtualnom je okruženju proslavila svoj dan te ujedno obilježila Dan planeta Zemlje i Dan hrvatske knjige. Za naše učenike vrijedni su profesori organizirali zanimljive radionice. Tko je htio, mogao se okušati u pjesničkom izričaju na način da jednim stihom doprinesu nastajanju pjesme naslova *Pjesan o GEK-u*, na panou u aplikaciji Padlet naziva *Ono što nismo smjeli vidjeti* učenici i profesori imali su priliku zalijepiti fotografije nastale prije, nakon ili za vrijeme nastave i to u školi, oko škole, na putu za školu, na izletu... U sklopu radionice *(G)ekološki osviješteni* rješavao se test Ekološki otisak zahvaljujući kojem su Gek-ovci mogli uvidjeti svoju ekološku svjesnost te koliko bi planeta Zemlje bilo potrebno kada bismo svi živjeli na način na koji oni žive. Ljubitelji jezika okušali su se u natjecanju u zabavnom kvizu *Jezični čušpajz* koji je obuhvaćao i pitanja iz svakodnevnog života te opće kulture naroda engleskog, njemačkog i talijanskog govornog područja, na radionici odgovorne pobune *Mapiranje naše male zajednice* učenici su mogli vidjeti kako je to biti dio složene slagalice koja stvara društvene promjene, a u *GIS radionici* upoznali su bogatstvo prirode naše županije mapirajući zaštićena područja Primorsko-goranske županije. Predstavljen je i GEKO-EKO dezinficijens koji su osmislili učenici polaznici fakultativne nastave iz latinskog jezika pod mentorstvom predmetne profesorice.

Međunarodni dan ljudskih prava

Povodom obilježavanja *Međunarodnog dana ljudskih prava* 10. prosinca 2020. postavljena je interaktivna izložba *Ljudska prava i pokreti za ljudska prava* s ciljem da se istraži i predstavi tijek razvoja ljudskih prava i izdvoje primjeri značajnijih pokreta za ljudska prava, što je ujedno otvorilo i pitanje ljudskih prava u jeku pandemije koronavirusa. Edukativne materijale pripremile su naše maturantice **Ana Borić** i **Nina Sorić** u sklopu nastave etike, filozofije te politike i gospodarstva uz podršku svojih nastavnica **Ivane Černeha** i **Sare Meszaros**.

Okrugli stol o ulozi i položaju profesora u 21. st.

Dana 5. listopada 2020. povodom *Svjetskog dana učitelja* profesorice **Gordana Zurak** i **Sara Meszaros** okupile su nekolicinu učenika maturantskih razreda na online raspravu o ulozi i položaju profesora u 21. st. Učenici su argumentirano iznosili svoja mišljenja o tome je li teže profesorima danas ili prije nekoliko godina, je li standard profesora bio viši prije ili je takav sada, na koji način profesor može motivirati učenike, je li znanje danas pretvoreno u proizvod i sl. Zaključak rasprave donijeli su zajedničkim snagama složivši se da u 21. stoljeću treba više koristiti tehnologiju, da treba uvesti neke nove, relevantne lektire, da bi profesori morali malo više motivirati učenike, više praktirati učenje kroz video materijale, igru, terensku nastavu i sl.

Simulirana sjednica Hrvatskoga sabora

Dana 19. travnja točno u podne s radom je započela *8. simulirana sjednica Hrvatskoga sabora* za učenike srednjih škola. Ove godine naše maturantice **Laura Jurić**, **Lucija Tešić** i maturant **Matija Reljanović** kao zastupnici te maturantica **Lana Vuković** kao zastupnica govornica, razmatrali su prijedlog Zakona o zaštiti životinja. Lana je održala govor u ime Odbora za obrazovanje u kojemu je istaknula važnost obzira prema dobrobiti životinja, institucionalnoj odgovornosti prema odgoju i obrazovanju za dobrobit životinja i potrebi stvaranja povoljnog ozračja za suosjećajan, uključen i odgovoran život od najranije dobi. Riječ je o govoru koji je pripremila prošlogodišnja maturantica **Ivana Ivanić** no sjednica nije održana, a ove je šk. god. održana u online izdanju.

Memento 2021

Obilježili smo već tradicionalno i *Međunarodni dan sjećanja na holokaust i sprječavanje zločina protiv čovječnosti*. Ovaj dan naša je škola počela obilježavati još 2003. godine, a ovo je četrnaesta godina za redom da to radimo u suradnji s Udrugom antifašista i antifašističkih boraca Opatije, a prvi puta u online okruženju.

Odlazak u mirovinu

DRAŠKO VUČEMILOVIĆ, prof.RAZGOVARALA: *Nicole Horvatić*

Nakon dugogodišnjeg rada u Opatijskoj gimnaziji, naš nastavnik, profesor engleskog jezika i likovne umjetnosti Draško Vučemilović odlazi u mirovinu.

Što Vas je privuklo odabiru zanimanja nastavnika?

U nastavi sam se osjećao kao riba u vodi. Vrlo je lijepo raditi sa mladim ljudima, pogotovo s onima koji žele naučiti. Zanimljivo je pratiti razvoj učenika koji dođu u srednjoškolske klupe kao petnaestogodišnjaci, a odu kao odrasli ljudi.

U Opatijskoj gimnaziji predajete dugi niz godina, možete li usporediti prijašnje generacije sa sadašnjima?

Nije se ništa promijenilo, đaci su uvijek đaci, a roditelji su uvijek roditelji. Nekim đacima je stalo do znanja, ali uvijek i do ocjena. Kao jedinu stvarnu promjenu mogu izdvojiti nove tehničke mogućnosti, pogotovo u nastavi likovne umjetnosti, što učenike čini zainteresiranijima i pruža im više mogućnosti za rad. To je zaista neusporedivo.

Čemu Vas je dugogodišnji rad u nastavi naučio? Hoće li Vam nedostajati rad s učenicima?

Da, nedostajat će mi rad. Zbog ogromnog znanja koje je akumulirano, šteta ga je prestati koristiti i nadograđivati. Međutim, imam dobra sjećanja, čak 30 mojih učenika završili su studije i postali

Profesor Draško Vučemilović rođen je 13.05.1956. godine u Zagrebu. Pohađao je i završio Gimnaziju „Ivo Marinković“ u Koprivnici. Nakon završetka srednje škole, odlučio se za nastavak obrazovanja na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Iz Koprivnice se 1983. godine preselio u Opatiju. Profesorov je otac bolovao od astme, te se obitelj Vučemilović, zbog očeva zdravstvenog boljitka nastanila u Veprincu.

profesori engleskog jezika i likovne umjetnosti. I drago mi je što sam tako velik broj ljudi zainteresirao za jezik i umjetnost.

I za kraj, koje biste trenutke rada u našoj Opatijskoj gimnaziji istaknuli i koji će Vam ostati u sjećanju?

Jedna generacija maturanata je na majicu napisala citat „Srček mali, zakaj ti to nisi dobro naučio?“ Prvo sam se zamislio i zapitao koga to citiraju. Tek sam onda shvatio da su citirali mene, iako im nisam bio razrednik. Taj citat je zainteresirao i kolege zato što nisu znali da u učionica ponekad govorom kajkavski.

U lijepom sjećanju također će mi ostati maturalno putovanje u Pariz, koje sam ja vodio. Učenici su prvo negodovali zato što nema odlaska u diskoteku, međutim na kraju su bili oduševljeni onime što su vidjeli. To je jedno zaista divno iskustvo.

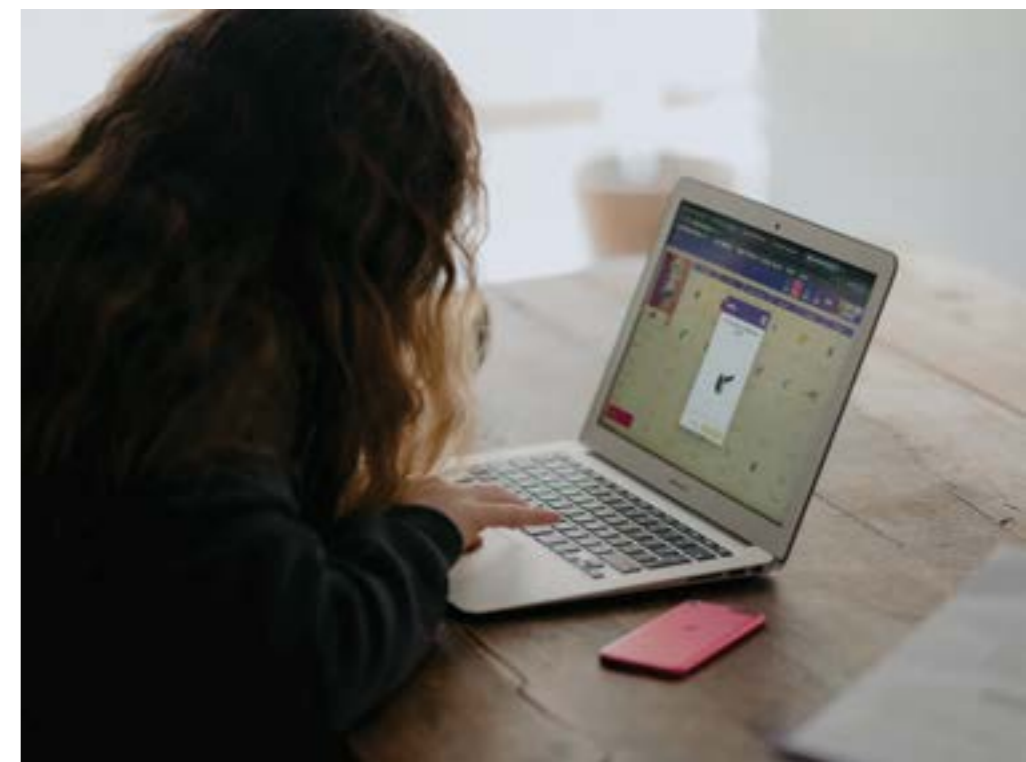
Razgovor s učenicima i nastavnicima

ONLINE NASTAVARAZGOVARALA: *Petra Čučković*

Otkako je prisutna pandemija uzrokovana koronavirusom, naši životi su doživjeli veliki preokret i značajno se promijenili. Jedno od područja koje je doživjelo značajne promjene jest obrazovanje. Gotovo sve škole širom svijeta prisiljene su, barem privremeno, zatvoriti vrata svojim učenicima kako bi se spriječilo širenje virusa, te uz pomoć alternativnih metoda i tehnologije nastaviti s poučavanjem. Tranzicija između učenja u školskoj klupi i učenja u svojem domu dogodila se preko noći. Online škola postala je nužnost, ne i opcija. Pisanje ispita bez fizičkog nadzora profesora, neprestano odgađanje ispita i ispitivanja, izležavanje u krevetu i jedenje ručka za vrijeme ispitivanja iz Povijesti, samo su neke od situacija koje su prije pandemije bile nezamislive.

Ove školske godine većina učenika je iskusila online nastavu. Maturanti su više vremena provodili u školi, dok su ostali razredi pratili nastavu iz udobnosti svojega doma. U odnosu na prošlu školsku godinu, ovogodišnji način rada i organizacija nastave na daljinu su puno bolji. Stvoren je drugačiji pristup prema radu i novi ritam u učenju. Nastavnici i učenici, pa tako i svi ostali ljudi, imaju različita mišljenja o virtualnoj nastavi. Neki misle da je takav oblik nastave loš, nije temeljit i da je loše organiziran, da rezultira lošim znanjem i nedovoljnom pripremljenošću za daljnje obrazovanje. S

druge strane postoje i oni koji preferiraju online nastavu. Tvrde da im odgovara način rada, da imaju više vremena za učenje, pisanje zadaća i za odmor. Najočitiya prednost online nastave je udobnost i praktičnost. Ne trebamo se brinuti i zamarati putovanjem do škole i prijevozom. Puno vremena se potroši na putovanje do škole i do kuće. Uz virtualnu nastavu nije se potrebno probuditi dva sata ranije kako bi se na vrijeme spremilo i stiglo na autobus. Vrijeme koje bismo inače potrošili na putovanje možemo iskoristiti za druženje s obitelji, dodatno učenje, hobije i druge aktivnosti. Sljedeća prednost je pristupačnost. Materijali i zadatci su dostupni 24 sata dnevno. Nastavnici ih postavljaju na određene platforme i društvene mreže gdje učenici, u bilo koje doba dana, mogu pregledati ma-

terijale, ponoviti gradivo i vratiti se na određenu lekciju. Također je lakše ponavljati kada je sve na jednom mjestu, a ne „razbacano“ po neurednoj bilježnici. Tijekom online nastave učenik svojeg nastavnika može kontaktirati e-poštom te pitati za detaljnije objašnjenje nekog gradiva. Nije rijedak slučaj da je nekim učenicima neugodno postavljati pitanja nastavnicima naglas pred razredom, zato je mogućnost komunikacije i poslije sata vrlo korisna. Nažalost, postoji i nekoliko mana online nastave. Nastavu nekih predmeta je jako teško održavati na daljinu. U strukovnim školama učenici nisu u mogućnosti odrađivati praksu, nastava Tjelesne i zdravstvene kulture gotovo je zanemarena. Neki učenici nemaju prigodan prostor i pribor za određene vježbe koje su dotad bile izvođene u školskoj dvorani. Poneki izborni predmeti su također „na čekanju“ dok se ne vratimo u školu. Najveća je mana ipak manjak socijalne interakcije. U školi se učenici i nastavnici međusobno družu, pričaju, odlaze na kave poslije nastave,

sve to doprinosi onome pravom školskom iskustvu. Virtualna nastava to je onemogućila. Vrlo rijetko možemo i vidjeti osobu sa druge strane ekrana. Manjak socijalizacije naveden je kao mana zato što za neke učenike interakcija s vršnjacima može biti iznimno poticajna i privlačna. Može ih potaknuti na učenje, mogu uspostaviti bolje, čvršće, emotivnije veze s nastavnicima i učenicima. Bez takvih interakcija možemo se osjećati vrlo izolirano. Međutim, postoje i učenici kojima socijalizacija i interakcija s drugim učenicima može biti ometajuća ili čak zastrašujuća. Učenici koji su introvertirani, kojima je neugodno govoriti ili sudjelovati u nastavi u punim razredima pred svojim razrednim kolegama, obično to bolje i lakše uspijevaju u nastavi na daljinu. Također, kada smo kod kuće oko nas je puno više distrakcija nego u učionici. Možda mama glasno razgovara telefonom, pas laje u dvorištu, brat ili sestra neprestano pokušavaju ući u našu sobu. U takvim trenucima koncentracija opada, motivacija se gubi, pa tako učenje i praćenje nastave postaje jako teško, skoro pa i nemoguće. Na kraju, i uporaba tehnologije nekim učenicima može stvarati problem. Za učenike koji kod kuće nemaju pristup internetu ili računalu, koji imaju lošu internetsku vezu ili zastarjelu opre-

mu, online nastava će predstavljati ozbiljan izazov. Škole su upravo zato učenicima pokušale osigurati opremu potrebnu za sudjelovanje u nastavi. U razgovoru s učenicima i nastavnicima naše škole saznajemo da su upravo maturanti najnezadovoljniji online nastavom i preferiraju nastavu u školi. Kraj nastavne godine i ispiti državne mature sve su bliže te su maturanti zabrinuti i nalaze se u stresnoj situaciji. Najviše ih brine ispravljanje ocjena, zbog online nastave ispravci se neprestano odgađaju, a uz ispravke dolaze i novi ispiti i ispitivanja za koje se, naravno, isto treba pripremiti. Smatraju kako online nastava nije ni približno kvalitetna kao nastava u školi, da se kod kuće teško koncentrirati i da je teško pratiti redovnu nastavu uz dodatno učenje i pripreme za maturu. Zato se pokušava nastavu za mature objektivne okolnosti dozvoljavaju, održavati u školi. U našoj se školi nastavnici zaista trude posebno usredotočiti na gradivo koje će biti dio ispita državne mature i, uz razne videolekcije i ponavljanja, pomoći maturantima da se za njih što bolje pripreme. Što se tiče učenika prvih, drugih i trećih razreda, njihova mišljenja su različita. Neki učenici smatraju da je nepravilno to što oni imaju online nastavu

dok su maturanti u školama i tvrde da zaslužuju jednaku kvalitetu obrazovanja. Neki od njih također smatraju da su trenutne mjere prestroge te da su samo maske i preporučeni razmak dovoljni za sprječavanje širenja koronavirusa. Naravno, ima i onih kojima nastava na daljinu odgovara. Imaju više vremena za zabavu, odmaranje, smatraju da se više mogu posvetiti određenom predmetu, a maturanti maturi. Razgovarajući s nastavnicima, zaključila sam da i njihova mišljenja variraju. Zadovoljni su radom svojih učenika, a nezadovoljni gotovo istim stvarima kao i učenici. Nedostaje im više izravne interakcije s učenicima i kolegama, također smatraju da je lakše objasnjavati nastavno gradivo u učionici, u nastavi uživo, pogotovo što se tiče predmeta kao što su matematika, fizika i kemija. Predugo gledanje u ekrane računala također stvara probleme učenicima i nastavnicima. Javljuju se česte glavobolje, smetnje vida, migrene, dekoncentracija, pa se tako narušava i mentalno zdravlje.

Ljudi širom svijeta s nestrpljenjem čekaju povratak životu kojeg smo poznavali prije pandemije. Dotad svi moramo surađivati i djelovati zajedno kako bismo došli do cilja.

Za globalni obrazovni sustav ovakva situacija je nova i predstavlja ogroman izazov. Srećom, živimo u vremenu u kojemu je moguće nastaviti poučavanje i obrazovati se čak i kada su škole zatvorene, sve to zahvaljujući novim naprednim tehnologijama i internetu. Obrazovanje je neophodno pa je zato važno da se s poučavanjem i učenjem nastavi, čak i ako se nastava ne može odvijati uživo.

UPS!

Kada ne naučim, nego pokušavam latinske riječi prevesti povezujući ih s materinskim jezikom...

RIJEČ	PRIJEVOD	MISLIM DA ZNAČI...
unus	jedan, jedini	unos, unuk
tres	tri	trešnja, tresnuti
quattuor	četiri	kalkulator
genivitus	genitiv	genetski
indicativus	indikativ	individualno, indikacije
pater	otac	patent
insula	otok	inzulin
masculinum	muški	maska
oppidum	grad	opasti
parvus	malen	par, proba
bonus	dobar	dodatno
asinus	magarac	asimilacija
discedit	odlazi	disketa
nomanitivus	nominativ	norma
octo	osam	ocat
primus	prvi	primiti, primjereno
probus	dobar; pošten	proba, probati
lectus	krevet	lekcija
moventur	pokreće se	u momentu
Medus	ime Med	medij
ergo	radi; dakle	ergonomski
potest	on/ona/ono može	protestirati

PORTRET SPORTAŠICE

PIŠE: Anja Kovač

Arijana Babić učenica je 4. razreda općeg smjera i sport voli od malih nogu. Rukomet je počela trenirati već sa šest godina. Njezina sportska priča počela je u trenutku kada je u prolazu vidjela djevojke kako igraju rukomet i upitala tatu može li im se i ona pridružiti. Upisala u ŽRK Zamet, u

kojem je ostala sve do 2. razreda srednje škole. Njezina pozicija bila je desni vanjski, a ekipa je bila jako uspješna. Na gotovo svakom turniru osvojile su zlato, a ponekad bi medalja bila i srebrnoga sjaja. Djevojke su čak 3 puta bile i viceprvakinje

EUROPA U ŠKOLI

Na županijsku razinu smotre *Europa u školi* plasirali su se naši učenici 1. a razreda **Eni Ramić** i **Ivan Facan** te učenica 3. b razreda **Korina Badurina**. Učenici su ujedno predloženi i za državnu razinu na kojoj su nagrađeni Ivan kao trećeplasirani u kategoriji učenika 1. – 2. razreda SŠ te Korina Badurina koja se plasirala na 10. mjesto u kategoriji učenika 3. – 4. razreda SŠ.

Hrvatske. Arijana je često na turnirima osvajala i nagrade za najbolju igračicu. Prije dvije godine puno je toga za Arijanu je dosta toga krenulo nizbrdo. Arijanin je trener preminuo što je nju i ostale djevojke jako rastužilo jer, osim što je bio izvrstan trener, bio je i njihov prijatelj. Arijana je 2016. tijekom utakmice državnog prvenstva pala na leđa dok je, kako nam je sama rekla *srce kao i uvijek ostavljala na terenu*. Doktori su joj nakon toga dijagnosticirali Schmorlovu henriju i Scheuermannovu bolest te su otkrili da su joj neki mišići skraćeni. Doktori su joj preporučili da se zbog svog zdravlja ne vraća više tako grubom sportu, no Arijana naravno nije odustala. Nažalost, bolovi su ipak postali preteški i odlučila je rukometom se baviti rekreativno u ŽRK Liburnija gdje je ostala do 4. razreda srednje škole, a tada je odlučila prestati jer je ona osoba koja daje sve ili ništa. Talentirana Arijana sreću je pronašla i u drugim stvarima, u Mješovitom pjevačkom zboru „Rijeka-Sempre Allegro“ zboru MZP Rijeka, a pridružila se i Dobrovoljnom vatrogasnom društvu Drenova.

USPJESI NAŠIH UČENIKA

Učenici naše škole postigli su zavidne uspjehe na županijskim i državnim razinama natjecanja i smotri iz različitih područja, na čemu im čestitamo.

Dabar u školi

Dabar (Bebras) međunarodno je natjecanje iz informatike i računalnog razmišljanja. U kategoriji GigaDabar koje je održano u srednjim školama Republike Hrvatske od 9. do 13. studenoga 2020. sudjelovalo je 4396 učenika, a iz naše škole 39 učenika od 1. do 4. razreda pod mentorstvom profesorice Sanje Perman Benković. Svi učenici dobili su digitalne značke i podijeljene su im diplome kao dokaz sudjelovanja na natjecanju Dabar 2020., a oni koji su se plasirali u 10% najboljih dobili su i zlatnu diplomu te značku za izniman uspjeh na natjecanju. Među 10% najboljih u Republici Hrvatskoj su i naši učenici Lovro Malinarić iz 4. a razreda na 26. mjestu, učenik 1. a razreda Dario Dujmović na 48. mjestu i Frane Grgić iz 3. a razreda na 52. mjestu.

David Načinović plasirao se na 28. mjesto na Državnom natjecanju iz hrvatskog jezika za 2. razrede. Među nagrađenim učenicima u Državi na smotri „Europa u školi“ su **Ivan Facan** u dobnoj skupini 1. - 2. razred SŠ (3. mjesto) i **Korina Badurina** u dobnoj skupini 3. - 4. razred SŠ (10. mjesto).

učenik/učenica	razred	natjecanje	mjesto	mentorica
Lovro Malinarić	4. a	Županijsko natjecanje iz informatike	3.	Sanja Perman Benković
Matea Miletić	3. b	Županijsko natjecanje iz njemačkog jezika	1.	Branka Topolnik
David Načinović	2. a	Županijsko natjecanje iz hrvatskog jezika	2.	Gordana Zurak
Eni Ramić	1. a	„Europa u školi“ (literarni izraz)	plasman na državnu razinu	Gordana Zurak
Ivan Facan	1. a			Gordana Zurak
Korina Badurina	3. b			Kristina Staničić
Maria Leana Đolonga	3. a	LiDraNo	plasman na državnu razinu	Kristina Staničić
Rafaela Čargonja	3. b	(novinarski izraz; školski list i intervju)		

O MENTALNOM ZDRAVLJU I PANDEMIJI

PIŠE: Nina Čorić

Mi ljudi uvijek imamo u životu neki stres, uvijek se nečega bojimo i pokušavamo se sačuvati od istoga. Prije 2020. godine sasvim sigurno nije postojala niti jedna osoba na svijetu koja može reći da u njenom životu nije ništa napeto ili stresno ili da tako nikada nije bilo. Ove 2021. godine, gotovo godinu i pol od početka zloglasnog, katastrofalnog, ubojitog i iritantnog koronavirusa nema apsolutno nikakve šanse da netko može reći da virus nije ostavio nikakve stresore na njih. Sasvim je sigurno da se svima nama život preko noći okrenuo naglavačke. Živimo u neizvjesnosti, svakim danom pratimo broj zaraženih, čekamo hoćemo li sutra u novi lockdown ili ne, hoće li se tko od naših bližnjih zaraziti, hoće li preživjeti itd. Svatko se pokušava posvetiti stvarima u kojima uživa i koje ga ispunjavaju kako bi zaboravio barem na trenutak na svijet u kojem živi i koji

nažalost nije nimalo bajan. Nekima to uspeva, nekima baš i ne. Mentalno zdravlje ljudi jako pati. Kod mlade populacije je to itekako izraženo. Ne znam kako je vama, ali meni je zadnja godina bila i više nego neobična. Socijalni život nama mladima je ugušen. Ne možemo se zabavljati u klubovima i kafićima, okupljati na javnim mjestima, družiti se... Ograničena nam je sloboda kretanja, druženja, u suštini osjećamo se zarobljenima. Mislim da je to najgora moguća stvar koja nam se dogodila jer u doba adolescencije i odrastanja najvažnije je druženje s vršnjacima i socijalizacija. Ako si zatvoren u kuću, ne izlaziš i ne družiš se s prijateljima to itekako može utjecati na tvoje zdravlje, posebice mentalno. Najteže je tijekom zime kada je vani hladno i dani su kraći. Pogotovo se to osjeća u večernjim satima kada nemaš kamo otići s prijateljima, a mlad si i

željan si izlazaka i druženja. Sve veći broji ljudi, posebice mladih traži psihološku pomoć. Mnogi od njih već su prije patili od nekakvog mentalnog poremećaja kojeg su uspješno liječili i kontrolirali, no tijekom ove koronakrize javlja se i koronastres zbog kojega im se stanje znatno pogoršalo. Naravno, ima i onih koji nikada nisu imali potrebu za psihologom ili psihijatrom, a sada se osjećaju depresivno, anksiozno, osjećaju veliku napetost i uznemirenost. Još dugo ćemo se boriti s posljedicama ove pandemije. Nekima su narušeni socijalni odnosi, mnoge obitelji proživljavaju krize, ljudi ostaju bez posla... S jedne je strane ova pandemija omogućila ljudima da se međusobno bolje povežu i da više vremena provode zajedno, no podaci s druge strane govore i o smanjenoj stopi sklapanja brakova, jednakoj stopi rastava, povećanom nasilju u obitelji... Stručnjaci su posebice zabrinuti za nas mlade. Dr. sc. Gordana Buljan Flander, osnivačica i ravnateljica Poliklinike za zaštitu djece i mladih Grada Zagreba sa svojim je suradnicima provela veliko istraživanje na uzorku od više od 22.000 djece i mladih u Zagrebu o njihovu mentalnom stanju. Provelo se veliko istraživanje na uzorku od više od 22.000 djece i mladih u Zagrebu o njihovom mentalnom. Podaci pokazuju da 9 posto djece ima klinički znatniju depresivnost ili anksioznost. Također, svako sedmo dijete, odnosno njih 15 posto, suočava se sa znatnijom razinom simptoma posttraumatskog stresa. Velika količina stresa koja je djecu i nas mlade obgrlila u ovih zadnjih godinu i pol itekako je ostavila posljedice. Čak 81 dijete koje je sudjelovalo u istraživanju izgubilo je člana obitelji, a 410 njih izgubilo je blisku osobu s kojom ne žive. Mnogo je

i onih koji imaju sve veći problem s koncentracijom i učenjem, smetnje sa spavanjem i prehranom, također prisutni su i osjećaji tuge i praznine. Sigurno ćemo se svi složiti da je online nastava napravila isto veliku štetu i u na području našeg obrazovanja, ali i u socijalnom životu. Većina usmenih i pisanih provjera znanja konstantno odgađa za nastavu u učionici. Osjećam veliki stres jer ti je jasno da imaš još puno ispita koje moraš riješiti, a ne rješavaš, već ostavljaš za kasnije. Ne možeš dobro razumjeti i shvatiti gradivo preko računala, jednostavno nije isto kao kada si uživo. Svi smo toga svjesni, nikome nije lakši takav princip rada ni nama učenicima, a vjerujem ni profesorima. Teško je i sedam sati biti za računalom i gledati u ekran. Osobno sam već nakon tjedan dana online nastave bile nervozna jer mi je teško sjediti toliko dugo za radnim stolom i računalom i slušati nekoga koga ne vidim. Počinju ti nedostajati prijatelji iz razreda i zajednička druženja na velikim i malim odmorima. Redovitost učenja se uglavnom izgubi, što je jako loše jer povratkom nastavi uživo stres će se povećava. Nije nimalo lagano nositi se s posljedicama pandemije, prošle godine u prvom mjesecu nitko nije mogao ni sanjati što bi nas sve moglo snaći. Bit će bolje i lakše ako se svatko od nas, bilo mlad ili star pomiri sa situacijom u kojoj smo se zatekli. Uspijemo li kontrolirati svoj stres, pretvarati se da je ovo novo normalno te da će još dugo vremena biti ovakva situacija, uspjeh ćemo prebroditi i olakšati si sadašnjost u kojoj živimo. Moramo sami sebe hrabriti, biti podrška jedni drugima, ohrabrivati i druge i to više nego ikada i ne smijemo se sramiti tražiti pomoć psihologa ili psihijatra. Važno je i ograničiti sami sebe u informiranju o pandemiji i broju novozaraženih i umrlih. Budimo pozitivni, ostanimo zdravi i vjerujemo u bolje sutra. Veselimo se budućnosti, ali prilagodimo se i živimo u sadašnjosti.

PANDEMIJE U POVIJESTI

PRIPREMILI: Linda Barać i Noa Babić

Svijet je već više od godinu dana doslovno okupiran pandemijom Covida-19, no ova pandemija nije ni upola smrtonosna kao neke pandemije koje su se dogodile u prošlosti. Donosimo listu najpoznatijih pandemija u ljudskoj povijesti.

Antoninska kuga datira u davnu 165. godinu, a širila se sve do 180. godine. Povjesničari vjeruju da je bolest opustošila velike dijelove Carstva i izazvala demografske, a preko njih političke i vojne posljedice. Procjenjuje se da je odnijela ukupno pet milijuna žrtava. Simptomi su bili vrućica, natečeno grlo, probavni problemi koji su uglavnom rezultirali smrtnim ishodom. **Justinijanova kuga** svoj je izvor 541. godine navodno imala u Egiptu. Smatra se da je u godinu dana, koliko je trajala ubila možda čak i 40% stanovnika Carigrada, kao i četvrtinu stanovnika Bizantskog Carstva. **Crna smrt** harala je Euroazijom i sje-

vernem Afrikom od 1346. do 1353. Drastično je smanjila broj stanovnika Europe za 30 – 60%. Ova pandemija poznata je po najvećem broju žrtava. Pokosila je oko 25 milijuna ljudi u Europi, što je otprilike četvrtina tadašnjeg europskog stanovništva. **Španjolska gripa** započela je, kao što i sam naziv govori, u Španjolskoj u 1918. Broj umrlih procjenjuje se na između 17 i 100 milijuna stanovnika. Pandemija je trajala dvije godine i druga je najsmrtonosnija u povijesti. **Treća pandemija kuge** započela je u Kini 1855. godine u gradu Yunnanu te se iz Kine ubrzo proširila svijetom. Najviše žrtava bilo je upravo u Aziji. Trajala

je do 1960.

Pandemija gripe trajala je 1957. – 1958. godine. Oduzela je između 1 i 4 milijuna života. Ova pandemija nastala je u južnoj Kini, u gradu Guzhou. Gripa je i danas vrlo poznata i česta bolest koja za neke može biti i smrtonosna.

GEKO-EKO DEZINFICIJENS

PIŠE: Ivana Marković

Grupa učenika drugih razreda pod mentorstvom profesorice latinskoga jezika Ane Marković prošla je kroz još jednu avanturu u sklopu fakultativne nastave naziva *Utjecaj rimske mitologije na našu svakodnevicu*. S obzirom da se još uvijek borimo s pandemijom koronavirusa, odlučili smo napraviti vlastiti školski dezinficijens imena **GEKO-EKO (GIMNAZIJAČE, EVO KOD OVAJ – EMITIRAJ, KODIRAJ, OTVORI)**.

U sklopu fakultativne nastave iz latinskog jezika, čija je tema bila *Rimska božanstva liječenja*, istražili smo i otkrili koji su to rimski bogovi. Otkrivajući njihove zaštitne biljke i životinje pravili smo poveznicu kroz izreke kako bismo otkrili njihove osobnosti koje su nas nadahnjivale za izradu dezinficijensa. Riječ je o božanstvima (Higija, Venera, Eskulapije, Apolon, Minerva, Bes) čije se skulpture nalaze i u našoj neposrednoj blizini – parkovima, gradskim muzejima i šetnicama. Da su rimska božanstva bila nadahnuće mnogima

tijekom povijesti dokaz je i skulptura božice Higije u bolničkom parku KBC-a Rijeka koju je zahvalni pacijent, akademski kipar i Meštrovićev učenik Zvonimir Car 1956. godine poklonio Bolnici u znak zahvalnosti za kvalitetno i uspješno liječenje od tuberkuloze. Napravili smo i recept dezinficijensa kojem smo osmislili i slogan: "GEKO-EKO izbor je pravi jer sve viruse otpravi. Ima zadatak, a sadrži i naš dodatak, da koronu spriječi i mirisom brže liječi." Međutim, tu nije došao kraj našoj kreativnosti i volji da ovo odra-

dimo najbolje što možemo. 28. svibnja posjetili smo Rijeku, a naša prva destinacija bio je ranije spomenuti bolnički park u kojem smo se slikali pored kipa božice Higije, a zatim smo se uputili prema Guvernerovoj palači gdje smo obišli kip božice Venere (kopija iz 19. stoljeća helenističke Venere iz 2. st. iz Capue). Međutim, naš rad još nije gotov, a zahvaljujući kreativnosti profesorice Marković otkrivamo i svoje talente na području fotografije, u scenском iskazu, snalaženju u prostoru i recitaciji.

LIJEČENJE RIJEČIMA

Na fakultativnoj nastavi *Utjecaj rimske mitologije na našu svakodnevicu* dobili smo zadatak istražiti i napisati koje posebnosti rimskog boga Merkura možemo koristiti kako bismo ojačali mentalno zdravlje u doba korone. Odgovor na ovo pitanje su riječi jer Merkur liječi riječima.

Neke od riječi koje mene liječe su: obitelj, zdravlje, ljubav, smijeh, pozitivnost, motivacija, zahvalnost i zabava. **Postoje i parafraze izreka i poslovice koje me liječe smijehom:**

Tko rano rani, nije se naspavao.

Neprijatelj nikada ne spava... prepoznat ćeš ga po podočnjacima. Oko za oko, pasta za zube!

„Zar ti moram sto puta ponavljati?“ reče centimetar metru.

Posuđujte novac od pesimista – oni ne očekuju da ćete im ga vratiti. Slon ne vozi bicikl zato što nema palac da zvoni.

Citati koji me liječe budeći u meni pozitivnost i motivaciju:

Onaj tko nikada nije pogriješio, nikada nije pokušao napraviti nešto nwwwovo. (Albert Einstein)

Sreća se može pronaći i na najtamnijem mjestu, samo kad bi se svi ljudi sjetili upaliti svjetlo. (Albus Dumbledore)

Ne postoji put do sreće; put je sreća. (W. W. Dyer)

Ako želite dugu, morate podnijeti kišu. (Dolly Parton)

Nemojte dozvoliti životu da vas obeshrabri. Svatko tko je nešto postigao, morao je početi od tamo gdje se nalazio, od početka. (Christian Dior)

Julia Zmišlja

O PANDEMII I LJUDSKIM PRAVIMA...

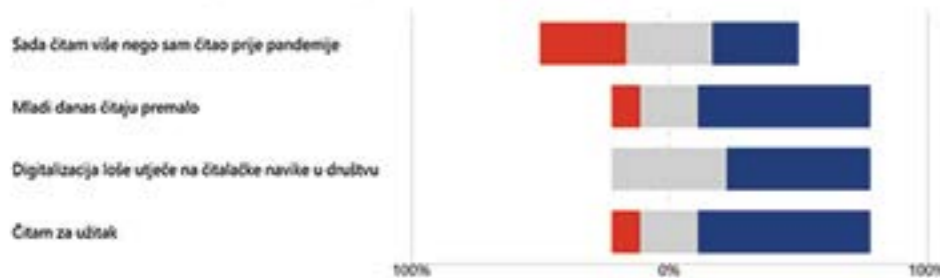
Pročitajte kratka razmišljanja bivših učenika GEK-a...

„Različito od ljudi, virus COVID-19 ne diskriminira. COVID-19 pogađa sve ljude bez obzira na vjeru, rasu, boju kože, spolnu orijentaciju, političko uvjerenje ili druge zabranjene osnove diskriminacije. Diskriminacija je zabranjeno i neopravdano različito postupanje ljudi prema drugim ljudima: *discriminare humanum est.*“ (dr.sc. Emilia Miščenić, Pravni fakultet u Rijeci)

Pandemije iz prošlosti svjedoče o kompleksnosti zaštite temeljnih ljudskih prava. Te nas spoznaje istovremeno upozoravaju kako je važno štiteći jedna prava, primjerice pravo na zdravstvenu zaštitu, ne ugrožavati ona druga, primjerice pravo na nediskriminaciju. (dr. sc. Robert Doričić, Medicinski fakultet u Rijeci)

GODINA ČITANJA

PIŠU: Hana Albaneže i Roberta Nikić Čakar

Trend opadanja zainteresiranosti za knjige i čitanje širi se svijetom već godinama, prisutniji je među mladima, ali nije zaobišao ni starije generacije. No, ako je 2020. godina donijela još nešto osim globalne pandemije i svjetskih nemira, donijela je i promjene u određenim statistikama.

Svijet se prošle godine našao u potpuno novoj i nepoznatoj situaciji i neke naše navike su se morale mijenjati. Mnoga su istraživanja bavila time koliko se čita tijekom pandemije, a većina je dovela do zaključka da se sada čita više no u vrijeme kada je svijet bio „normalan“. Potaknuti znatijeljom, i mi smo, na razini naše škole, proveli malo anketno istraživanje. Anketa je provedena na platformi Microsoft Forms i sadržavala je pet izjava i jedno pitanje: *Sada čitam više nego sam čitao prije pandemije, Mladi danas čitaju premalo, Digitalizacija loše utječe na čitalačke navike u društvu, Čitam za užitak i Koliko knjiga pročitate godišnje?*

Mišljenje ispitanika o prvoj izjavi je u potpunosti podijeljeno; jednak je broj osoba izjavio da se s izjavom slaže, ne slaže i da nisu sigurni. S drugom se izjavom, očekivano, većina ispitanika složila, a izjavu o lošem utjecaju digitalizacije nitko nije negirao. Dobra statistika je što je čak 70 % ispitanika izjavilo da čitaju za užitak, a tek 10% to ne radi. Kao

odgovor na posljednje pitanje o broju godišnje pročitanih knjiga dali smo četiri opcije: *Niti jednu, 1-5, 5-10 i 10 ili više*. Ovdje smo uočili još jedan pozitivan rezultat - ni jedan ispitanik nije odgovorio da godišnje ne pročita ni jednu knjigu. No, više od polovine ispitanika odgovorilo je da pročita između jedne i pet knjiga (55 %), zatim slijedi 10 ili više (27 %), a tek 18 % ispitanika je odgovorilo da pročita 5-10 knjiga tijekom godine dana

Iako se ove brojke možda čine pomalo razočaravajućima, uspoređujući s užešnom statistikom prema kojoj većina Hrvata godišnje ne pročita ni jednu knjigu, naši se rezultati čine pohvalnima. No zašto je čitanje uopće važno? Čitanje i pismenost su ključni elementi modernog društva i postali su pokazatelj razvijenosti država u svijetu. Čitanje također ima i mnoge druge pozitivne učinke koji se kod čitatelja mogu zadržati kratkoročno ili dugoročno. Mnogobrojne su studije dokazale da čitanje poboljšava čovjekovu sposobnost fokusiranja i zapažanja detalja, da razvija samosvijest i uči čitatelja emotivnoj inteligenciji. Obogaćuje, naravno, i naš vokabular te otvara i proširuje poglede na svijet koji nas okružuje. Čitajući također učimo kritički zaključivati. Sve navedeno rezultira time da društvom u kojemu je razvijena vještina i kultu-

ra čitanja vladaju tolerantne i cjelovite osobe, a to je upravo ono što želimo za naše društvo.

Kao što je i naše istraživanje potvrdilo, većina građana krivca za nestajanje hrvatskih čitatelja vidi u digitalizaciji. S time se slažu i članovi Ministarstva obrazovanja i znanosti Vlade Republike Hrvatske, koji su neželjene negativne trendove odlučili riješiti „Nacionalnom strategijom poticanja čitanja u razdoblju 2017.-2022.“. Cilj strategije je promidžba čitanja i povećanje dostupnosti knjiga što bi se trebalo provesti kroz brojne mjere koje je Ministarstvo donijelo. Izgleda kako su i ministri uvidjeli da situacija u kojoj se svijet trenutno nalazi daje ljudima više slobodnog vremena, jer su na sjednici Vlade Republike Hrvatske 31. prosinca 2020. proglasili ovu, 2021. godinu, Godinom čitanja. U sklopu te akcije, tijekom godine će biti organizirane konferencije, promocije i natječaji za mlade koji bi trebali pomoći u dostizanju željenih ciljeva.

Čitanje nam daje priliku za bijeg od svakodnevice, uči nas novim stvarima i, kao što je već spomenuto, ima mnogobrojne pozitivne utjecaje na čovjekov kognitivni, emocionalni i duhovni razvoj. Nadamo se da će Vladina strategija uroditi plodom i da će se Hrvati (ponovo) okrenuti čitanju.

Hvala na čitanju!

Koliko knjiga pročitate godišnje?

INTERVJU S VATROGASCEM

PREMA PETRINJI UZ ZVUK SIRENA

RAZGOVARALA: Rafaela Čargonja

Za početak recite nam kako ste odlučili za posao vatrogasca. Je li to bila još dječja želja?

Na neki način i je. Oduvijek me privlačilo vatrogastvo, a s 25 godina sam se učlanio u opatijski DVD i tako je sve krenulo.

Opišite nam u nekoliko rečenica svoj posao.

Završio sam vatrogasnu školu u Rijeci i potom radio kao sezonski vatrogasac u Opatiji. Nakon sezone zaposlio sam se u Vatrogasnoj postrojbici rafinerije Urinj. Od 2014. godine radim u Javnoj vatrogasnoj postrojbici Opatija. Ljudi naš posao, logično, najprije povezuju s gašenjem požara, ali to nije sve što mi radimo. Naš posao obuhvaća i veliki broj tehničkih intervencija, od spašavanja ljudi i životinja iz različitih situacija, kao što su npr. automobilske nesreće, uklanjanja srušenih stabala, do ispumpavanja vode iz poplavljenih objekata itd. Zaista je puno situacija u kojima je naša pomoć potrebna.

Je li ovaj posao ono što ste očekivali da će biti?

Vatrogasni posao pruža neprestano usavršavanje i specijalizacije, a to je ono što mene gura naprijed. Dinamika. Ne postoje dvije iste intervencije. Posao koji mi radimo osoba mora voljeti, a dodatna motivacija je u tome što pomoći nekome pruža uistinu veliko zadovoljstvo. U ovome poslu čovjek mora biti spreman na sve.

Bojite li se kada izlazite na teren na neku zahtjevniju intervenciju?

Strah je uvijek prisutan i zapravo je dobar i poželjan. Ne dopušta nam da se opustimo i pogriješimo. Izuzetno je bitno je da znamo savladati taj osobni strah i djelovati unatoč njemu. U suprotnom ne bismo mogli pomoći nikome, a na taj način i sami sebi bismo zapravo odmagali.

Naš bivši učenik Nikola Turina u potresom razrušenoj Banovini

29. prosinca uz zvuk sirena krenuli ste put Petrinje. Koliko je opatijskih vatrogasaca otišlo tog prvog dana u potresom razrušeno područje i koliko ste dana ondje ostali?

Taj dan radio sam dnevnu smjenu. Nedugo nakon potresa, o čijoj je jačini i posljedica-ma vijest doslovno odjeknula cijelom državom, ali i šire, došla je zapovijed da se ide za Petrinju. Iz JVP Opatija krenulo je nas pet djelatnika i dva potražna psa s dva vozila. Na određite smo stigli u večernjim satima, a na terenu smo bili do 1. siječnja, kada smo se u također u večernjim satima vratili u Opatiju.

Opišite nam što vas je dočekalo kada ste stigli na određite.

Dolaskom blizu Petrinje naišli smo na velike gužve u prometu, što je bio očiti znak da se dogodilo nešto zaista veliko. Kako smo se probijali prema samome gradu, iako je bila noć, naslućivali smo razmjere štete koju je potres prouzročio. Prizori na koje smo naišli nisu nas ostavili ravnodušnima, ali mi smo s određenim ciljem i svrhom došli u potresom razrušena područja i u najkraćem mogućem roku već smo bili zaposleni. Uvijek je tako na intervencijama, sve se događa brzo i organizirano, nema mjesta tzv. praznom hodu.

Što ste sve radili u Petrinji i kakvog ste se dojma i s kakvim osjećajima vratili u Opatiju?

Prvu noć smo pretraživali zadane sektore

i provjeravali ako su ljudi dobro. Ostale dane radili smo na uklanjanju dimnjaka i srušenih građevinskih dijelova s oštećenih kuća budući da su oni prijetili rušenjem ili padanjem na prometnice i nogostupe. Radilo se od ranog jutra do noći. Ipak, najteži dio posla bio je susret s ljudima stradalima u potresu. Ne možete ostati ravnodušni gledajući ih tako na dvorištima i na ulici, pritom znajući da su mnogi od njih ostali doslovno bez krova nad glavom. Njihove priče dirnule su i najčvršće među nama. Uz klasičan vatrogasni posao, bili smo i psiholozi, rame za utjehu, sve kako bi ljudima olakšali te teške dane. Upravo psihološki aspekt našega posla često je zapravo teži od samog fizičkog.

Pomoć vatrogasaca potrebna je u različitim situacijama, a iako je prisutan, strah je zapravo u ovom poslu dobar i poželjan. Uz klasičan vatrogasni posao, bili smo i psiholozi, rame za utjehu, sve kako bi ljudima olakšali te teške dane.

Proteklih, sada već nešto više od godinu dana kretanje nam je uglavnom ograničeno na prostor vlastite države. Da bismo prešli granicu potrebno je zadovoljiti neke uvjete, a svaka država ima neke svoje odluke i propise. Putovanje u turističke svrhe za mnoge od nas stvar je prošlosti i nešto je čemu se veselimo u, nadamo se, skoroj budućnosti. Dok čekamo tu budućnost, otputujmo s Tonkom i Enijom u susjednu nam Sloveniju i daleku Keniju...

PUTEM TRIGLAVA

PIŠE: Tonka Frolja

Kada se danas sjetim svog prvog velikog planinarskog uspona u životu, obuzmu me zadovoljstvo i ponos. Još se jasno sjećam trenutka kada su moje umorne noge u teškim planinarskim cipelama kročile pred kućicu na samome vrhu planine. Bila sam na 2864 metara iznad razine mora, no osjećaj je bio kao da sam se popela na vrh svijeta. Taj je put započeo 31. kolovoza 2015. godine u tri sata ujutro. Tog sam dana u ritmu prvih tonova alarma prala zube, oblačila se, doručkovala, poljubila brata i nepokolebljivo krenula u dvodnevnu avanturu. Na placi su me dočekali dočekali tata i moje dvije sestrične. Spremni smo bili tek kada smo auto napunili podosta velikom količinom hrane i ruksacima prepunim tople odjeće, čarapa i kabanica. Početak puta i nije mi bio pretjerano zanimljiv no čim smo prešli granicu i krenuli prema Ilirskoj Bistrici srce mi je počelo jače kucati. Pokušala sam istovremeno gledati lijevo i desno i upiti što više doživljaja. Neko-

liko sati kasnije došlo je i to vrijeme, vrijeme kada počinje prava izazovna pustolovina. Prije samog početka uspona tradicionalno smo se pomolili i krenuli, korak po korak. Prolazilo je vrijeme, dva sata, pet sati, šest, sedam... činilo se kao da hodamo u beskonačnost bijelih, hrpavih, izlizanih stijena. Nakon jedanaest sati penjanja i muke, stigli smo na cilj i uspjeli osvojiti tu slovensku grdosiju. U tom sam trenutku zaboravila na nemilosrdni vjetar koji mi je hladio obraze, na žuljeve koji su svakim korakom bivali sve bolniji i na umor koji je nakon jedanaest sati planinarenja dosegnuo svoj vrhunac i počeo prisvajati svaki dio mog tijela. Tako, susrevši se licem u lice s ovakvom planinom, nisam mogla ne zahvaliti Majci prirodi na silnoj ljepoti koju nam je pružila. Ni sada, nakon šest godina od osvajanja ovog vrha, ne zaboravljam nimalo lagan put koji sam morala proći kako bi dječji san o usponu na planinu koju moj otac toliko voli i rado joj se svake godine vraća, pretvorila u stvarnost.

PUTOVANJE U KENIJU

PIŠE: Enia Benković

Krajem osmoga mjeseca 2019. godine moja obitelj i ja te tatini prijatelji, krenuli smo na veliko putovanje. Prva i glavna destinacija bila je Kenija, a u povratku Francuska. Cijelo putovanje trajalo je petnaestak dana, no u tih petnaest dana vidjela sam toliko novih i zanimljivih stvari i kultura koje ću pamtiti do kraja života. Bilo je to moje prvo veliko putovanje k tome i na drugi kontinent. Na putu do Kenije vozili smo se osam sati avionom. Tamo smo tri dana proveli u glavnom gradu Nairobiju u kojem smo se upoznali sa svakidašnjim životom Afrikanaca i njihovim načinom života, posjetili smo i znamenitosti poput nacionalnog muzeja i prihvatilišta za slonove. Glavna atrakcija uslijedila je nakon četvrtog dana kada smo otišli na safari Masai Mara. Iduća tri dana proveli smo vozeći se džipom po safariju gle-

dajući egzotične životinje poput žirafa, slonova, leoparda, nosoroga, vodenkonja, lavova, bivola i mnogih drugih. Njih smo naravno promatrali iz džipa, a nekim smo se životinjama približili sasvim blizu. Vozač džipa često bi nas upozorio gdje trebamo gledati ne bi li vidjeli neku životinju jer je on pomoću voki-tokija razgovarao s kolegama koji bi uočili neku novu životinju u daljini. Jednom nam je prilikom, dok smo prolazili pored grupice geparda, rekao da ako slučajno jedan od geparda skoči na džip da samo ostanemo mirni jer se to znalo događati nekim turistima. Kako bi vi reagirali da vam to spomene? Meni je to bilo uzbudljivo. Zgodna je pak zgodna koja se desila kada smo promatrali gnuove. Dok su se gnuovi mirno kretali u stadu, napali su ih lavovi te je jedna lavica uspjela uhvatiti mla-

dunče gnuu. Odnijela ga je u grm kako bi ga na miru pojela i podijelila svojim mladuncima. Bila sam tužna što ga je uspjela uloviti, no shvatila sam da tako priroda funkcionira i da se čovjek u to ne može uplitati. Spavali smo u bungalovima, kućicama nalik šatorima, koji su bili smješteni nedaleko od safarija kako bismo ujutro odmah nastavili avanturu. U njima su se usred noći čule divlje životinje poput pavijana kako skaču po krovovima i hijene koje su ispuštale zagonetne zvukove. Zadnja veća atrakcija bila je kada smo išli u grad Naivasha te posjetili istoimena jezera na kojima smo plovili pored nilskih konja te vidjeli mnoštvo različitih vrsta ptica za koje nisam niti znala da postoje. Dok smo dolazili do tog jezera, vozeći se džipom, jednom prilikom smo morali čak stati jer nam je put prepriječila obitelj maj-

muna te smo ih s uživanjem promatrali nekoliko minuta dok nisu odlučili otići. Za vrijeme te vožnje još nekoliko puta su nam put prepriječile i dvije divlje svinje koje su se veselo lovile uokolo. Sve životinje koje smo vidjeli i promatrali bile su u svom prirodnom staništu te ih ni na koji način nismo ugrožavali. Iako smo se na putovanju uglavnom bazirali promatrajući egzotičan životinjski svijet afričke savane bilo mi je izuzetno zanimljivo i upoznati toliko različitu i daleku kulturu, tako da ću sigurno dugo pamtiti i žene plemena Masai u narodnim nošnjama koje su prodavale svoj ručno izrađen nakit dolazeći do safari džipova i cjenkajući se s turistima. Na povratku iz Kenije stigli smo u Francusku, u glavni grad Paris. Tamo smo pet dana proveli u apartmanu u samom centru grada. Obišli smo sve čuvene atrakcije poput Versaillesa, Louvrea te naravno Eiffelovog tornja. Vozili smo se po rijeci Seni te svaku večer šetali središtem grada. U Rijeku smo se vratili 11. rujna kada je škola već počela te sam se brzo trebala vratiti svakodnevnim obvezama, a ovog ću se putovanja još dugo rado sjećati.

LITERARNI KUTAK

Tog jutra

Sve što se moglo dotaknuti proizvelo je neobičan zvuk.
Zemlja pod našim nogama bila je hrskava,
hladna i krhka, ali ipak tako čvrsta da nam je osiguravala korake.
Sve se činilo jednostavnim.

Naša lica paralizirana zimskim vjetrom, a
jagodice malinasto crvene poput uspuhanog trčanja kroz šarene proljetne
livade.

Dostignuvši sam vrh planine,
sve što je prolazilo kroz moje žile bio je osjećaj neizvjesnosti i praznine.
U tom istom trenutku,
začula sam prvi zvižduk ptice što probija svoj glas kroz zimski zrak kako
bi proslavila život.

Taj čin prirode navijestio mi je da svaka praznina koju poznajemo ista je
praznina koju sami sebi predočavamo; sve je već pred nama.

Vjetar se neprestano provlačio kroz granje zimzelenog drveća dok smo se
vraćali u svoj dom, osluškajući zvuk
vječnog života tišine.

Sabrina Poljak

Ruža od vetri

Na ure
pol noći
zvoni.
Trebala bi
poć spat
aš mi se j'
rano stat.
Jutrun treba
otroka va
školu zapejat,
na delo
arivat.
Pokle špežu
kupit
i doma poć
obed storit.
Celo zapolne
po kuće
ću bacilat
i na kraje
ću opet poć
Spat.
Jutre mi
se opet
stat
i se to znova
pasat.
I tako se dani
va krug vrte,
i mesec za čas pasa.
A leto?
I ono brzo leti
i na kraje se se
vrti, brzo vrti
baš ko' t ona
ruža od vetri.

Angela Basan

Rječnik:

otroka – dijete
zapejat – odvesti
špežu – kupovinu
bacilat – brinuti

Kamo sada?

Sunce već grije, kažeš.
No vjetar studeni i nebo sinje,
Ne miču se s mjesta,
Ili očiju mojih.

I znat ću ako lažeš.
Volim što je dobro i iskreno,
Ne što me vara, pa broji,
Stoji, il' je skriveno.

Kuda idemo, ne znam.
Ovaj kraj poznajem,
Ali razlog, sada ne.

Stara kuća, prozor nov.
Suha zimska, ledena trava.
Guši me ovaj domaći zrak.
Ne želim da me bude, da me ima.
Nema me nigdje.

Dječak mi u uhu pjeva pjesme,
Sunce grije u daljini.

Hana Albaneže

Zatvor

U tami svoje sobe,
Dani mi prolaze i prolaze.
U prisutnosti samoga sebe,
Suza se spušta niz obraze.

Jesam li zarobljen zidovima
Ili okovima svojih misli?
Svjetlosti ne nazirem sjaj,
U ispraznosti svega, tišina se širi.

Mateo Babić

Ljepota života

Sjedi čovjek na suncu,
u miru.
I osjeti lagani povjetarac
i on ga potakne na smijeh.
I dobro jutro kaže čovjek moru
i razigrano more se nasmiješi.
Čovjek udahne svjež zrak
i pogleda gore.
I vidi sunce koje gleda
i uživa u žamoru valova
i dubokim mirisima prirode.

I sjedi čovjek tamo na suncu,
sjedi,
i čudi se ljepoti života.

Fran Cerović

Miris kiše

Slušaj kako pada kiša
Pada glasno, pa se odjednom stiša.
Slušaj kako šumi jesen
Kako svaki problem biva iznenada odnesen.
Slušaj kako granje buči
Kako sve na trenutak kao nebitno zvuči.
Slušaj kako sve u trenu utihne
Slušaj
Cijela Rijeka spava
Samo poznat miris kiše
Ulicama moga grada u noći se njiše.

Nina Ivaniš

PRIKAZ DOKUMENTARNOG FILMA *FAKE FAMOUS*

PIŠE: Enia Benković

Fake Famous dokumentarni je film iz 2021. godine režiran u SAD-u na Engleskom jeziku redatelja Nicka Biltona u čijoj su glavnoj ulozi Justine Bateman, Christopher Bailey te Osiris Bas-hir. Istinita je to priča o društvenom eksperimentu koji otkriva što se doista događa iza kulisa slave influencera. Dokumentarac započinje pitanjem „Što želiš biti kad odrasteš?“ koje postavlja Bilton te odmah daje odgovor na pitanje današnjim najčešćim odgovorom mladih - Influencer. Tko i ne bi? Dok su prije poznati i slavni bili samo pjevači, glumci i sportaši danas su to

ljudi koji objavljuju različite zanimljive sadržaje na društvenim mrežama koje prate tisuće i tisuće ljudi. Influencera je danas sve više te se postavlja pitanje „Ako su svi poznati, znači li to da nitko nije?“. No, kako postati poznat i slavan influencer, kako taj način života funkcionira, je li sve što s divljenjem promatramo na društvenim mrežama zaista tako i u stvarnosti, iza kamera? Odgovore na postavljena pitanja donosi nam ovaj dokumentarac. „Želiš li biti poznat?“ pitanje je koje se postavlja kandidatima na castingu za isti. Tri izabrana kandidata: Domi-

nique, Chris i Wylie koji ispunjavaju osnovne uvjete za status influencera, gdje je zapravo najveći uvjet publiku pridobivati marketinškim trikovima, upuštaju se u taj javni i zapravo lažan život. Već na samom početku produkcija ih uređuje i mijenja njihov izgled, a ubrzo koristi razne trikove kako bi izgledalo kao da su na nekom luksuznom putovanju, u bogatoj kući ili sku-poj teretani. Tijekom mjeseci, umjesto lažnih raste i broj pravih pratitelja te se javljaju i sponzori. Chris ubrzo odustaje shvativši da mu je važnije biti iskren i publici se predstavljati onakav kakav on zapravo je, nego se pretvarati i biti u lažnoj slavi. Wylie se ne može nositi s trolovima na internetu te uživa u objavljivanju svog prirodnog sadržaja bez ikakvog lažiranja. Dominique je jedina koja nije odustala i došla je do odličnih rezultata, sve više pratitelja je postajalo stvarno, ljudi su je prepoznali i uživo i sve više sponzora javljalo se za suradnju. Sve to postigla je zanimljivim životom koji je plasirala na društvene mreže, a publika ga je prepoznala i odlučila pratiti. Na kraju i ona daje osvrt na cijeli eksperiment koji je trajao mjesecima. Upoznala se i s drugim influencerima te zaključuje kako je zapravo i kod njih puno toga lažno i inscenirano, kako je to zapravo zahtjevan život koji ovisi o brojkama i društvenim mrežama. Postavljati privatni život na društvene mreže individualna je stvar te ima pozitivne i negativne strane. Može nam pojačati samopouzdanje i pružati nam zabavu i zadovoljstvo, no također trebamo biti oprezni i znati se nositi s negativnim komentarima i širiti pozitivan utjecaj na druge.

HAPPY SLAPPING

PIŠE: Dorotea Šošo

Happy slapping ili “sretno šamaranje” termin je koji nema nikakve veze s tim što ćete biti sretni. To je oblik maltretiranja gdje se ljude napada i napad snima na mobilni telefon. Napadači videozapis često dijele sa svojim prijateljima. “Sretno šamaranje” započelo je u okrugu Lewisham u južnom Londonu, u formatu poznatom kao “Slap Happy TV”, gdje bi se snimao video udaranja osobe, a zatim bi ga gledali deseci ljudi poput TV-a emisija, ali u obliku montaže. Videozapisi obično su kružili putem Bluetootha na mobitelima. Prvi novinski članak koji je upotrijebio frazu “sretno šamaranje” bio je “Filmske tučnjave nasilnika putem

telefona”, objavljen u The Times Educational Supplementu 21. siječnja 2005., u kojem je izvjestitelj Michael Shaw opisao učiteljske izvještaje o ludilu u londonskim školama. Novinar Gary Martin, pišući na stranici “The Phrase Finder”, opisao je taj fenomen kao: “Neisprovocirani napadi na pojedince počinjeni kako bi se događaj snimio, a posebno šok i iznenađenje žrtve, na mobilnim telefonima.” Martin je napisao da je *happy slapping* počeo kao pomama omladine u Velikoj Britaniji krajem 2004. godine. Djecu ili prolaznike jedna ili više bandi ošamari ili na drugi način opljačka, dok drugi snimaju događaj mobitelom, a

zatim ga distribuiraju putem interneta ili Bluetootha. U početku su napadi bili, kako bi fraza htjela da vjerujemo, manji oblici podvale odnosno šale. Kako se ludilo širilo napadi su postajali sve žestići, što je dovodilo do teških tjelesnih ozljeda, ponekad i sa smrtnim ishodom. Moramo biti svjesni da je riječ o teškom obliku nasilja koje počinje stvarnim nasiljem, a uz fizičko nasilje nastavlja se događati i elektroničko. Happy slapping može imati itekako ozbiljne posljedice za psihičko zdravlje žrtve, a posebno alarmantna je i činjenica da sami napadači najčešće takvo ponašanje ne shvaćaju kao nasilje, nego kao zabavu ili šalu.

